

й вміння адаптувати своє спілкування до специфіки аудиторії та ситуації [1].

Поліцейські повинні активно працювати над побудовою довіри та співпраці з громадою. Це може включати в себе встановлення позитивних відносин, пояснення дій та процедур поліції, а також вислуховування та врахування поглядів та потреб громадян.

Поліцейські мають бути чутливими до культурних та мовних різниць у спілкуванні з різними групами людей. Вони повинні дотримуватися принципів поваги до різноманітності та уникати виникнення конфліктів через непорозуміння [2].

Отже, комунікація є важливим інструментом особистого захисту поліцейського, особливо у контексті його професійної діяльності. Ретельне використання комунікаційних навичок допомагає поліцейському ефективно виконувати свої обов'язки та забезпечувати безпеку суспільства.

Усвідомлення ділового характеру спілкування дозволяє поліцейському уникати конфліктних ситуацій та забезпечувати об'єктивність у взаємодії з громадянами. Контроль емоцій та інтонації сприяє збереженню спокою та розумінню у складних ситуаціях.

Володіння високим рівнем мовленнєвої компетенції дозволяє поліцейському ефективно спілкуватися з різними соціальними групами та забезпечує побудову довіри та співпраці з громадою. Культурна та мовна чутливість допомагає уникнути конфліктів через непорозуміння та зміцнює взаєморозуміння між поліцейським та громадою.

1. Уманець, А. О. Формування стратегії створення безпечного середовища для суспільства. ББК 65.290-2 я 43: 2021р. 563 с.
2. Фракияц К. Е., Комарова К. В. Формування іміджу Національної поліції України. 2023р. 76-78 с.
3. Сергенюк Д. І. Роль Національної поліції України у формуванні безпечного середовища для життєдіяльності населення: дис. д-ра філос. 2020 р. 91-93 с.
4. Гіренко С. П. До питання професійно-орієнтованого формування конфліктологічної культури особистості. Бочаровські читання: тези доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 25-річчю підгот. психологів у Харків. нац. ун-ті внутр. справ (Харків, 13 квіт. 2018 р.). Харків, 2018 р. 60-67 с.
5. Червякова К. Д., Козубай І. В. Формування комунікативної компетенції: інтерактивні підходи до навчання англійської мови. Розвиток наук в умовах нової реальності: проблеми та перспективи: матеріали II Міжнародної наукової конференції, м. Луцьк, 20 жовтня, 2023 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2023. С. 91-93.

УДК 355.085.5

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/683-685

Богдан СУЛІМ

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Дмитро ПЕТРУШИН

доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат наук з фізичного виховання та спорту

СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА У РОБОТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Підготовка кадрів для Національної поліції України вимагає постійного вдосконалення, що пояснюється рядом факторів, основним із яких є перегляд концепції діяльності поліції в умовах воєнного стану. Введення воєнного стану породжує необхідність оптимізації структури та змісту службової підготовки поліцейських.

Спеціальна фізична підготовка виявляється ключовою у системі тренувань поліцейських. Цей аспект є невід'ємною частиною їхньої професійної підготовки. Спеціальна фізична підготовка безпосередньо спрямована на досягнення об'єктивної

готовності працівника поліції до ефективних та своєчасних дій в умовах протидії злочинцям, мінімізуючи ризик для здоров'я та життя поліцейського.

Згідно з поглядами науковців, таких як Ануфрієв М. І., Бутов С. Є., Гіда О. Ф., важливість спеціальної фізичної підготовки поліцейських полягає у кількох аспектах. По-перше, це формування спеціальних знань, навичок та вмій для застосування фізичних методів впливу, методів самозахисту та бойових прийомів в реальних ситуаціях службової діяльності, включаючи екстремальні фізичні та психічні умови [1].

Другий аспект – навчання подоланню природних та штучних перешкод, руху в різних умовах службової діяльності. Третій аспект – формування та вдосконалення професійно важливих фізичних якостей, таких як сила, швидкість, витривалість, швидкість реакції та спритність.

Додатково, спеціальна фізична підготовка спрямована на розвиток психічних якостей, таких як психічна стійкість, концентрація, оперативне мислення та точне імовірне прогнозування.

Ще однією важливою метою є забезпечення фізичної та психічної працездатності поліцейських, що визначається високим рівнем функціонування організму під час найбільших навантажень [2].

Нарешті, спеціальна фізична підготовка допомагає підвищити витривалість організму працівників для дій в умовах невідповідного професійного середовища, такого як екстремальні температури, високогір'я, робота в нічний час, або при використанні засобів індивідуального захисту.

До сфери фізичної підготовки поліцейських належать різні компоненти, включаючи:

- загальну фізичну підготовку,
- тактику самозахисту та особистої безпеки,
- участь у масових фізкультурно-спортивних заходах та секційних заняттях з різних видів спорту.

Навчання з фізичної підготовки має на меті формування та вдосконалення у поліцейських рухових якостей і навичок, необхідних для повсякденної діяльності та у екстремальних ситуаціях. Це включає в себе розвиток витривалості, швидкісних і силових характеристик, спрямованих на забезпечення можливості переслідування правопорушників та перевагу в силовому протистоянні при їх затриманні, включаючи подолання природних і штучних перешкод [4].

Окрім того, поліцейські отримують навички самоконтролю за фізичним станом та здоров'ям, а також практичні навички застосування прийомів самозахисту, особистої безпеки та фізичного впливу.

Поміж зазначених вище аспектів важливо також врахувати, що в умовах воєнного стану постає необхідність, щоб поліцейські, виконуючи свої службові обов'язки, володіли спеціальними фізичними навичками використання вогнепальної та автоматичної зброї. Вони повинні бути готові виконувати бойові завдання, співпрацювати та ефективно комунікувати зі збройними силами України, силами спеціальних операцій, Національного гвардією та іншими органами та підрозділами, що входять до системи безпеки та оборони.

Поліція також відіграє ключову роль в системі підготовки громадян до національного спротиву [4]. Поліцейські активно приймають участь у протистоянні диверсійно-розвідувальним силам, іншим збройним формуванням агресора та, відповідно до законодавства України, воєнізованим чи збройним групам, які діють незаконно.

Зазначимо, що підготовка кадрів для Національної поліції України є важливим аспектом, особливо в умовах воєнного стану та загрози національній безпеці. Сучасні вимоги до поліцейських передбачають не лише фаховість у сфері правопорядку, але й високий рівень фізичної та тактичної готовності.

Урахування специфіки воєнного конфлікту вимагає оптимізації системи підготовки, зокрема, удосконалення спеціальної фізичної підготовки. Поліцейські повинні володіти не лише фізичними навичками, але й вміннями ефективно взаємодіяти з іншими силами безпеки та використовувати зброю в умовах воєнного конфлікту.

---

1. Ануфрієв М. І., Бутов С. Є., Гіда О. Ф., Решко С. М. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ: Навч. посібник Заг. ред. Я. Ю. Кондратьєва та Є.М. Моїсєєва. Київ : Національна академія внутрішніх справ України, 2003. 338 с.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2019 р. URL :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19.6>.

3. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Про основи національного спротиву: Закон України від 16 липня 2021 року № 1702-IX (редакція від 12.06.2022). Відомості Верховної ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>

3. Петрушин, Д., Креніков, Є. (2023). Актуальні напрями підвищення фізичної підготовки курсантів системи МВС України в сучасних умовах. Теорія і методика фізичного виховання і спорту, (1), 26-29.

4. Пожидаєв, М., Петрушин, Д. (2020). Проблематика громадян у самообороні та деякі аспекти щодо захищення від нападу. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том VIII: діалог у розвитку науки та освіти/[Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін–Ужгород–Київ–Херсон: Посвіт, 2020. 394 с. Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki–stan, problemu, perspektywy. Tom VIII: dialog w rozwoju nauk i edukacji/[Red.: J. Grzesiak, I. Zymomyra, W. Ilnytskyj]. Konin–Uzhorod–Chersoń: Poswit, 366.

УДК 355.085.5

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/685-686

Ярослав ТКАЧОВ

курсант факультету підготовки
фахівців для підрозділів
кримінальної поліції

Валерій БІЛЧЕНКО

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДЛЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

Правові норми, що регулюють організацію професійної підготовки фахівців для підрозділів і частин сектору безпеки України, визначені в ряді законодавчих актів, включаючи Конституцію України та закони [1-4], а також відповідні підзаконні нормативно-правові акти та установчі документи закладів вищої освіти (ЗВО) із специфічними умовами навчання. Наприклад, згідно з положеннями Закону України «Про вищу освіту» (із змінами), фахівці сектору оборони отримують професійну підготовку у відповідних закладах вищої освіти з урахуванням специфічних умов навчання [1].

Зазначений закон визначає заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання як установи державної форми власності, які здійснюють підготовку курсантів, слухачів, студентів, ад'юнктів для подальшої служби в органах Національної поліції України, Міністерства внутрішніх справ, а також інших органах сектору безпеки [2, с. 18]. Це визначення на законодавчому рівні надає чітку організаційну структуру та специфіку умов професійної підготовки фахівців цих сфер.

Профіль професійної підготовки фахівців сектору безпеки визначає їхні компетенції та впливає на організацію освітнього процесу, оскільки він є ключовою характеристикою конкретного ЗВО, що визначає його роль у системі освіти та професійної діяльності.

Аналіз особливостей професійної підготовки фахівців для різних частин і підрозділів сектору безпеки України у закладах вищої освіти з урахуванням специфічних умов навчання є предметом окремих досліджень. Однак важливо відзначити, що згідно з Законом України «Про освіту», забезпечення потреб суспільства та ринку праці у кваліфікованих фахівцях можливе за умов автономії ЗВО, організації освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства, а також створення можливостей для індивідуального професійного розвитку та наукової діяльності [1]. Вивчення правових засад організації професійної підготовки фахівців для сектору безпеки України є важливим напрямом для розвитку відповідних освітніх програм та забезпечення компетентності кадрів у цій сфері [3, с. 51].